

Investimental: Conflictul din Iran și lecția primului Razboi din Golf pentru petrol și bursa americana

Dupa primele trei zile ale actualului razboi din Iran, cotația țițeiului West Texas Intermediate (WTI) s-a apreciat cu aproximativ 11 %, cu un vârf intraday de pâna la 16 %.

Prin comparație, benchmark-ul crescuse deja cu 30% doar în primele trei zile după ocuparea Kuweitului de către Irak, pe 2 august 1990, pentru ca pâna la maximele din octombrie 1990, atinse înainte de intervenția efectivă a alianței militare conduse de Statele Unite, să urce cu peste 170%.

Dacă luăm în considerare maximele din ziua a șasea de tranzacționare de la începutul conflictului, creșterea prețului petrolului a fost mai consistentă acum față de perioada similară din 1990. Astfel, prin raportare la maximele atinse intraday, acum prețul futures al petrolului WTI a urcat cu peste 75%, în timp ce în urma cu trei decenii și jumătate aprecierea a fost de sub 35%.

În 1990, saltul petrolului, care a început, la fel ca în prezent, înainte de izbucnirea războiului, a antrenat o accelerare pe termen scurt a inflației. La nivelul întregului an însă, saltul nu a fost major: de la puțin sub 5% în 1989 la aproximativ 5,5% în 1990.

La nivelul bursei americane, după primele trei zile ale conflictului actual din Orientul Mijlociu, indicele reprezentativ S&P 500 se tranzacționa foarte aproape de nivelurile de vinerea trecută, ultima zi de pace. Iar, după o săptămână, declinul era de doar 2%.

În schimb, în primele trei zile ale primului Război din Golf, indicele s-a depreciat cu aproximativ 6%, pentru ca pâna la minimul din octombrie – atins simultan cu maximul petrolului – declinul să ajungă la circa 20%.

”În scenariul pozitiv ca actualul conflict nu se transformă într-un nou „forever war”, două reduceri suplimentare de dobândă rămân încă posibile pentru anul acesta, deși probabilitatea lor s-a diminuat. Federal Reserve ar putea temporiza ciclul de relaxare monetară, piețele anticipând la acest moment ca prima reducere va avea loc în iulie, nu în iunie, cum se estima anterior.

Înșă, în ipoteza ca războiul se va prelungi sau se va complica prin implicarea mai multor actori, datele problemei se schimbă. Dacă prețul petrolului va continua să crească și inflația va depăși anumite niveluri critice, banca centrală americană se va vedea nevoită să adopte o atitudine precaută, în sensul că va pune pe hold procesul de relaxare monetară și chiar, într-un scenariu extrem, ar putea lua în calcul și creșterea dobânzilor”, declară **Gabriel Aldea**, *Director General Adjunct, Investimental*.

Federal Reserve are încă în vedere episodul din februarie 2022. Războiul din Ucraina, cel mai recent conflict major cu efecte profunde asupra piețelor, a izbucnit într-un context în care bancherii centrali americani ezitau să majoreze dobânzile, deși inflația urcase la 7,5% față de 1,4% cu un an înainte.

În 2022, scăderea din maxim în minim a indicelui S&P 500 a fost de peste 27%. Spre deosebire însă de anul începerii războiului din Ucraina, acum nivelul inflației în Statele Unite ale Americii este semnificativ mai jos – sub 3% – și într-o evoluție stabilă în ultimele luni, iar perspectiva înaspririi politicii monetare este mai îndepărtată și condiționată de evoluția conflictului din Orientul Mijlociu.

În aceste condiții, o evaluare mai clară a implicațiilor actualului conflict asupra economiei și piețelor va fi posibilă în următoarele săptămâni, pe măsura ce elementele cu adevărat relevante se vor sedimenta.